

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE PRI ŠVZ

Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja. Sodobna doktrina: preverjanje in ocenjevanje naj spodbuja široko paleto znanja, procesov in spretnosti. Ocenjevanje znanja predstavlja ugotavljanje in vrednotenje doseženega znanja, ki smo ga pri pouku predelali, utrdili in preverili, da so ga učenci osvojili. Pričakovanja učiteljev morajo biti skladna z razvojnimi zmožnostmi učencev.

Splošna načela ocenjevanja ŠVZ

Ocena naj zagotavlja spodbudo, motivacijo in veselje do športa, ne pa odpor, učenca naj pritegne ne pa odvrača od športa. Ocenjujemo predvsem učenčevo gibalno (športno) znanje ob upoštevanju individualnih sprememb v telesnem in gibalnem razvoju. Osnova za ocenjevanje so standardi znanja, to je raven znanja, ki bi ga naj dosegla večina učencev v določenem starostnem obdobju. Kriteriji ocenjevanja -na začetku šolskega leta jasno predstavljeni vsem učencem.

Športno znanje v kontekstu ocenjevanja

Kakovost in količina športnega znanja sta odvisni od ŠVZ v šoli in zunaj šolskih športnih dejavnosti. Obravnava določene vsebine nameniti dovolj časa, da jo učenci osvojijo.

Najpomembnejše naloge ocenjevanja ŠVZ

Ugotoviti stopnjo doseženega znanja –v odnosu na postavljene kriterije ter –v odnosu na predhodno raven znanja. Prepoznati močne in šibke strani učenca. Potrditi uspešno in korektno izvedbo naloge. Izpostaviti potrebo po dodatnem izpopolnjevanju znanja. Ugotoviti napredek učencev. Zagotoviti osnovo za načrtovanje učnega procesa. Motivirati učence. Zagotoviti povratne informacije o napredku in doseženem znanju: učencem, učiteljem, drugim zainteresiranim –staršem, drugim učiteljem, ravnateljem, šolski oblasti. Usmerjanje in selekcioniranje. Razvrščanje(npr. diferenciacija, vpis v nadaljnje šolanje). Skrivni nameni ocenjevanja: izkazovanje moči ocenjevalca in discipliniranje učencev, pa tudi učiteljev (zunanji ocenjevalci).

Metode ocenjevanja ŠP

Opazovanje izvedbe naloge (neposredno opazovanje, ogled video posnetkov in fotografij). Samoocenjevanje, ocenjevanje drugih učencev. Skupinsko razpravljanje, odgovarjanje na vprašanja, pojasnjevanje, opisovanje.

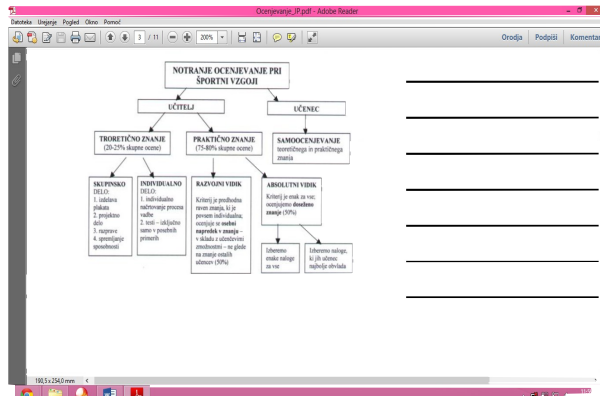
Preverjanje znanja

Poteka pred, med in ob koncu obravnave novih vsebin (Pravilnik...):

- pred: ugotavljanje predznanja
- med: ugotavljanje razumevanja vsebin in vzrokov morebitnega slabšega razumevanja
- ob koncu: ugotavljanje, kako učenec razume celoto obravnavanih vsebin
- zapisi med preverjanjem se ne smejo pretvoriti v ocene

Model ocenjevanja ŠP

Osnovna izhodišča: Ocenjuje se praktično in teoretično znanje, upoštevamo individualne posebnosti učencev. Zagotoviti uspešnost vsakemu, ne glede na sposobnosti, kakovost in količino (pred)znanja. Omogočimo učencem, da uveljavijo svoja močnejša področja in jih spodbujamo k razvoju svojih šibkejših področij. Upoštevamo tako relativni napredek v znanju in absolutno doseženo znanje. Upoštevamo samoocenjevanje. Ekonomičnost ocenjevanja.

Ocenjevanje praktičnega znanja(75-80 %): Razvojni vidik ocenjevanja - kriterij je predhodno znanje vsakega posameznika. Individualno zastavljen, ocenjuje se osebni napredek vsakega učenca v skladu z njegovimi zmožnostmi. Absolutni vidik ocenjevanja - kriterij je enak za vse učence, ne glede na njihove zmožnosti in (pred)znanje; ocenjuje se doseženo znanje; z izbiro nalog obstaja možnosti individualnega prilagajanja.

Ocenjevanje teoretičnega znanja(20 do 25 % skupne ocene): skupinsko delo - izdelava plakata, portfolio, projektno delo, razprave, spremljanje sposobnosti... Individualno delo - načrtovanje individualnega programa vadbe (pomoč učitelja).

Opisno ocenjevanje

Opisna ocena je z besedami izražen napredek učenca glede na doseganje v učnem načrtu opredeljenih ciljev oziroma standardov znanja (Pravilnik...). Opisno ocenjevanje temelji na analizi. Opisna ocena je sinteza celoletnega analitičnega spremljanja otrokovega razvoja in prizadevanja v skladu s kriteriji. Učitelj oblikuje oceno samostojno, po lastni presoji.

Oblikovanje opisne ocene: Izogibamo se trditvam, ki so preveč žaljive, ekstremne, domnevne, emocionalne, splošne, se prepogosto ponavljajo, učence medsebojno primerjajo, jih spolno diferencirajo ter nasploh pretirano izpostavljajo, šablonskih opisov, spolnih, verskih in nacionalističnih pripomb. Ocena naj bo korektna, zmerna, analitična, pravična, zanesljiva, realistična, optimistična in pozitivno naravnana, izpostavimo otrokove dobre strani, poudarimo napredek in damo napotke za izboljšanje stanja; izpostavimo močna področja, opozorimo na šibka področja z navodili za izboljšanje stanja, zapišemo tako učenčevo znanje kot tudi neznanje; zapis naj bo kratek in stvaren, brez dvoumnosti.

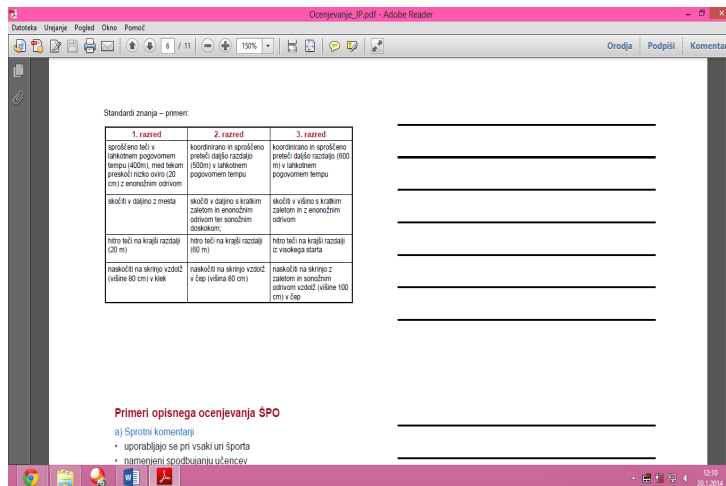
Prednosti opisne ocene: Učenca ne izpostavljamo razvrščanju znotraj razreda, ampak vrednotimo njegove dosežke glede na njegove individualne posebnosti in zmožnosti. Učenec dobi napotke, kako naj svoje znanje izboljša, da se bo približal postavljenim standardom. Informativna vrednost opisne ocene je večja kot pri številčni oceni. V opisni oceni se odraža učenčevo znanje, opozori se tudi na neznanje.

Pomanjkljivosti opisne ocene: Učitelj preveč togo in dobesedno razume načelo pozitivne naravnosti. (Pre)nizka raven pričakovanja. Povečana obremenitev učiteljev.

Opisno ocenjevanje ŠP

Potek ocenjevanja praktičnega znanja:

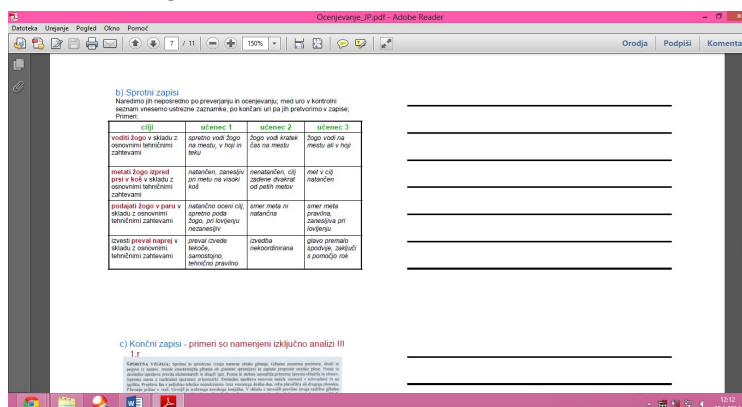
- 1) Izbrati naloge, ki jih bodo učenci izvajali
- 2) postaviti potrebna orodja in pripomočke
- 3) opisati in demonstrirati naloge
- 4) določiti vrstni red učencev
- 5) poskusna izvedba naloge
- 6) npr. dve izvedbi naloge za oceno
- 7) učitelj ocenjuje in po potrebi pomaga pri izvedbi nalog

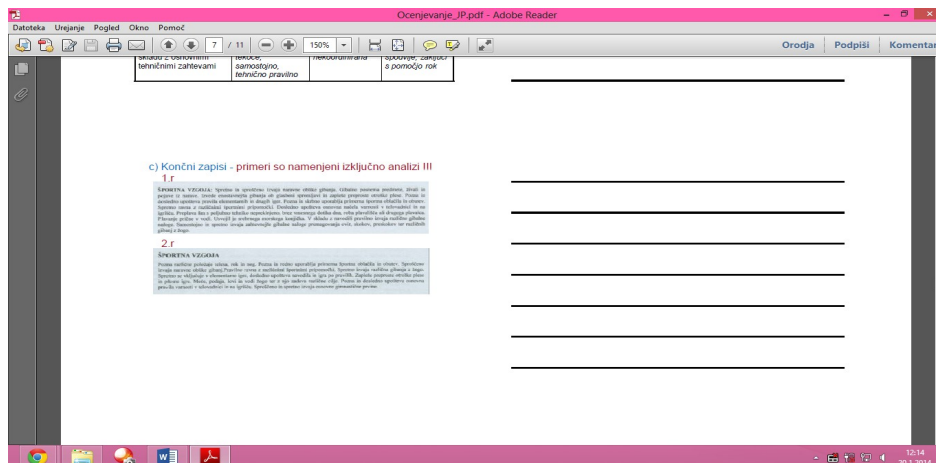
Primeri opisnega ocenjevanja ŠPO

- Sprotni komentarji: uporabljajo se pri vsaki uri športa, namenjeni spodbujanju učencev, takojšnja povratna informacija o izvedbi naloge, podani v razumljivem, strokovno neoporečnem jeziku.
- Sprotni zapisi: Naredimo jih neposredno po preverjanju in ocenjevanju; med uro v kontrolni seznam vnesemo ustrezne zaznamke, po končani uri pa jih pretvorimo v zapise.

Primeri:

- Končni zapisi: primeri so namenjeni izključno analizi!

Primeri:

- ✓ Vodi žogo na mestu in v počasni hoji. Med igro pokriva nasprotnike in podaja žogo bližnjim soigralcem. Ima slab pregled nad igro. Preval naprej zna narediti, preval nazaj je odprt in v neravni črti, stojo zna izvesti ob asistenci.
- ✓ Pozna osnovne varnostne ukrepe v telovadnici in pri vadbi. Sproščeno izvaja naravne oblike gibanja. Išče svoje gibalne rešitve.
- ✓ Pozna osnovna pravila varnosti. Pozna primerna športna oblačila in obutev. Izvaja naravne oblike gibanja. Zna zadeti v cilj, tarčo. Razume in upošteva pravila.
- ✓ Neprekinjeno preteče daljšo razdaljo v lahkotnem tempu. Pravilno izvaja osnovne gimnastične vaje. Zna izvesti preval naprej, preval nazaj mu povzroča še težave. Pozna osnovne korake preprostih ljudskih plesov. Gibalno ustvarja in improvizira. Pozna preprosta pravila različnih gibalnih iger.
- ✓ Je sproščena pri izvajanju naravnih oblik gibanja. Pozna pravila gibalnih iger. Žogo meče na koš in odbito žogo ujame. Zadane različne cilje. Osnovne gimnastične vaje izvaja pravilno. Tekoče, varno in tehnično pravilno izvede preval naprej, pri prevalu nazaj potrebuje pomoč. Pri gibalnem ustvarjanju zna posnemati predmete, živali in pojave.
- ✓ Sproščeno in varno izvaja naravne oblike gibanja. Spreten je pri vseh aktivnostih z žogo. V igri uspešno posnema predmete, živali, pojave in pojme. Samostojno in zanesljivo izvede preval naprej. Pozna položaje rok in nog. V vodi je sproščen, zna plavati. Pozna preprosta pravila elementarnih iger in primerno športno opremo.
- ✓ Koordinirano izvaja naravne oblike gibanja, tehnično pravilno meče, lovi in podaja žogo, v igri uspešno posnema predmete, živali, pojave in pojme. Samostojno in pravilno izvaja preval naprej. Pravilno poimenuje položaje telesa, rok in nog. Ritmično pravilno zapleše otroške plesne. Pozna preprosta pravila elementarnih iger in pozna primerno športno opremo.
- ✓ 1. Razred: Sproščeno izvaja naravne oblike gibanja. Svoje telo obvladuje v različnih položajih. Obvlada osnovne elemente atletike, gimnastike in gibanj z žogo. Spretno ravna z različnimi športnimi pripomočki. Pozna osnovne položaje telesa, rok in nog. Po programu plavalnega opismenjevanja je osvojila zlatega morskega konjička. Zna zaplesati načrtovane otroške plesne. Pozna in upošteva preprosta pravila elementarnih iger.
- ✓ 2. razred: Pozna različne športne pripomočke in z njimi spretno ravna. Spretno in zanesljivo izvaja naravne oblike gibanja v različnih pogojih. Sproščeno in ustrezno zapleše otroške plesne. Spretno podaja, lovi, vodi žogo ter z njo zadeva različne cilje.

Razume in upošteva preprosta pravila elementarnih iger. Z igro in naravnimi oblikami gibanja se je naučila osnovnih elementov atletike in gimnastike. Pozna primerna športna oblačila in obutev.

Številčno ocenjevanje ŠPO

Način ocenjevanja poenostaviti!

- Določanje kriterijev ocenjevanja: Izhajajo iz ciljev in standardov znanja. Najprej opredelimo področja spremljanja in posamezne značilnosti teh področij. Kriterije dopolnjujejo opisniki, ki predstavljajo konkretne opise za vsak kriterij, za vsako oceno. Ocenjevanje je kljub vsemu še vedno subjektivno, odvisno od ocenjevalca, njegovega znanja, usposobljenosti in motivacije.
- Področja spremljanja: Možnosti - tehnika(izvedba gibalnih spretnosti), taktika, povezovanje tehničnih in taktičnih elementov v igri, teoretično znanje.
- Ocenjevanje košarke v drugem triletju: Primeri nalog - vijugasto vodenje, cik-cak vodenje s spremembami smeri z obratom, met po obratu, vodenje in met po sonožnem zaustavljanju, vodenje in met po dvokoraku, igra 1:1 na en koš.

oc	opisniki
5	Napadalec vodi žogo zanesljivo, tekoče in učinkovito z 1 in d roko. Med vodenjem spremlja dogajanje pred seboj in učinkovito vara tekmeča s spremembami ritma, smeri in menjarvanjem rok. Po preigravanju prede v pravih in zanesljiv met po sonožnem zaustavljanju ali iz dvokoraka.
4	Napadalec igra podobno kot za oceno 5, vendar dela drobne napake med vodenjem oziroma metem na koš, je nekoliko manj zanesljiv.
3	Napadalec vodi žogo zanesljivo, učinkovito in sproščeno z boljšo roko, s slabo precej manj. Če vodi z boljšo roko spremlja dogajanje pred seboj in učinkovito vara tekmeča, ko vodi s slabšo roko je manj zanesljiv in učinkovit (negativ, nespreten, nesproščen, dela velike napake). Ima slabi pregled nad dogajanjem. Po preigravanju prede v največkrat zanesljiv in pravih met na koš.
2	Podobno kot za 3, z drobnimi napakami tudi med vodenjem z boljšo roko in meti na koš.
1	Napadalec vodi žogo nezanesljivo, neučinkovito, nesproščeno z 1 in d. Med vodenjem nima razbora nad dogajanjem, neučinkovito vara tekmeča. Dela napake: korake, nošeno žogo, dvojno vodenje...

Primer: naloga vijugasto vodenje in met na koš po sonožnem zaustavljanju

- Takšni opisniki so široko uporabni – univerzalni, saj omogočajo ocenjevanje različnih nalog, iz različnih tematskih skloпов

oc	opisniki
5	Učenec izvede celotno nalogo skladno z navodili, zanesljivo tekoče in tehnično pravilno (brez napak).
4	Učenec izvede celotno nalogo skladno z navodili, tekoče, vendar z manjšimi napakami v posameznem delu gibanja.
3	Učenec izvede celotno nalogo skladno z navodili, vendar z manjšimi napakami v posameznih delih gibanja in z eno veliko napako.
2	Učenec naredi med gibanjem dve ali več velikih napak.
1	Učenec naloge ne izvede skladno z navodili.

Ocenjevanje plavanja v drugem triletju

- Ocenjevanje plavanja v drugem triletju:

Ocenjevanje plavanja v drugem triletju

oc	standardi znanja	test
5	Plavanje 50 m s tehniko kravli na čas	PK50-plavanje kravli 50 m
4	10-minutno vzdržljivostno plavanje	P10M-plavanje 10 min
3	Skok v vodo, plavanje 50 m in vaja za varnost	P50-plavanje 50 m
2	Skok v vodo in plavanje 35 m s poljubno tehniko	
1		

- Ocenjevanje

atletike v drugem triletju:

Ocenjevanje atletike v drugem triletju
Primer: skok v daljino z zaletom
Analitični pristop: posamezni kriteriji imajo dodano določeno utež

Odriv je z eno nogo ali na obeh nogi	Dozrak zadnj stipe koraki so s poudarjenim ritmom	Zalet je filter in odločen	Zalet je pravilno iznesen	Pred doskokom zaradi noge v prednoženju	Skupno število točk
+++	++	++	+	+	10
+	-	+	+	-	7

ocena	vsota uteži (skupno število točk)
1	< 3
2	3-4
3	5-6
4	7-8
5	9-10

Ocenjevanje gimnastike v drugem triletju

Sintetični pristop: predstavlja nadgradnjo analitičnega modela

- opisniki so postavljeni sintetično in opisujejo lastnosti kriterijev za posamezno oceno. V bistvu gre za sintezo uteži za postavljen kriterij

oc	opisniki
5	Učenec se po pravilno izmerjenem zaletu, ki je izveden z ustrešno hitrostjo in ritmom, odrine z eno nogo, po odrivu zadrži obe nogi v prednoženju in sorazno doskoci.
4	Učenec se po pravilno izmerjenem zaletu, ki je izveden z ustrešno hitrostjo in ritmom, odrine z eno nogo in sorazno doskoci, toda pred doskokom ne zadrži nog v prednoženju.
3	Učenec se po zaletu, ki je izveden z nekoliko nižjo hitrostjo in brez poudarjenega ritma zadrži treh korakov, vendar pravilno izmerjen, odrine z eno nogo in sorazno doskoci, toda pred doskokom ne zadrži nog v prednoženju.
2	Učenec se po zaletu, ki je izveden z nekoliko nižjo hitrostjo in brez poudarjenega ritma zadrži treh korakov, vendar pravilno izmerjen, neodločno odrine z eno nogo, toda pred doskokom ne pritegne nog k zgornjemu delu telesa in ne doskoci sorazno.
1	Učenec ne zna izvesti naloge.

- Ocenjevanje gimnastike v drugem triletju:

Ocenjevanje JP.pdf - Adobe Reader

11 / 11 157%

Orodja Podpisi Komentar

Ocenjevanje gimnastike v drugem triletju
Primer: prevala naprej
Pozorni smo na izvedbo v tehničnem in estetskem smislu

Oc.	opisniki
5	Samostojna izvedba prevala brez napak.
4	Samostojna izvedba prevala, ne popolnoma zanesljivo, z manjšimi napakami.
3	Samostojna izvedba prevala, ne popolnoma zanesljivo; med izvedbo ena večja tehnična napaka in več manjših.
2	Samostojna vendar nezanesljiva izvedba prevala, večje tehnične in estetske napake.
1	Izvedba prevala v običajnih okoliščinah oziroma prilagojeno (po stihmi, prek ramena, prevál v sed, s pomočjo učitelja). Učelec prevala naprej ne izvede.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

12:38
20.12.2014